

2024-01-23

t o m sid 8

Organ	Regional utvecklingsnämnd
Plats	Sammanträdesrum Besökaren, Mälarenergi Besökscenter Kraftvärmeverket, Södra Seglargatan 7, Västerås
Tidpunkt	Tisdagen den 23 januari 2024
Ledamöter	Jenny Landernäs (M), Ordförande Aurora Pirraku Eriksson (M), ersätter Gunnar Björnstad (M) Elin Granqvist (KD), 1:e vice ordförande Richard Fallqvist (L) Janeth Persson (SD) Sven Fallgren (SD) Karolina Myllergård (S), 2:e vice ordförande Marino Wallsten (S) Angelica Stigenberg (S) Malin Kauranen (S) Magnus Ekblad (C)
Ersättare	Per Norin (KD), §§ 5–12 Birgitta Åkerberg (L) Håkan Malmström (SD) Robert Lennes (S) Felicia Granath (V)
Övriga	Christer Alzén, tf regional utvecklingsdirektör Simon Bölling, tf biträdande regional utvecklingsdirektör Elin Hellström, mötessekreterare Maria Hennig, ekonomichef regionala utvecklingsförvaltningen Lena Karlström, verksamhetschef, Kultur och ideell sektor Siv Living, utvecklingsstrateg regional utveckling, del av § 5 Erik Johansson, utvecklingsstrateg regional utveckling, del av § 5 Margareta Wistrand, rektor Tärna folkhögskola, deltar på distans Mikael Hjorth, Electrification Hub, deltar på distans, del av § 5 Niklas Hjulström, teaterchef, Västmanlands Teater, del av § 5 Anna Gunstad Backman, ekonomi- och administrativ chef, Västmanlands Teater, del av § 5 Jesper Brandberg (L), styrelseordförande, Västmanlands teater, del av § 5 Ove Fredriksson, Mälarenergi, del av § 5 Johan Graff Andersson (L), politisk sekreterare, deltar på distans Cecilia Strand Ronsten (V), politisk sekreterare, deltar på distans

2024-01-23

t o m sid 8

§ 1 Fastställande av föredragningslista

Beslut

1. Den preliminära föredragningslistan fastställs med tillägg av en övrig fråga som redovisas under § 11 samt ett nämndinitiativ från Magnus Ekblad (C) som redovisas under § 12.

§ 2 Föregående protokoll

Anmäls att protokollet från sammanträdet 2023-12-04 justerats i föreskriven ordning.

§ 3 Justering

Beslut

1. Sven Fallgren utses att jämte ordföranden justera dagens protokoll.

§ 4 Nästa sammanträde

Beslut

1. Nästa sammanträde ska äga rum onsdagen den 13 mars 2024 kl 08.30.

§ 5 Muntlig information

• Electrification HUB

Mikael Hjorth inleder med att presentera Electrification HUB och dess samverkanspartner. Han berättar inom vilka områden verksamheten är aktiv och tar bland annat upp innovation, affärsutveckling och kompetensförsörjning. Han informerar om en analys angående behovet av publik laddinfrastruktur för tunga transporter i Stockholm-Mälardalenregionen som har gjorts. Han berättar att det kommer behövas en kraftig utbyggnad över tiden, att man tittar på olika användarsituationer samt hur omställningen behöver utvecklas. Vidare berättar han att Electrification HUB slutit ett avtal för ett internationellt forsknings-samarbete med fokus på elektrifiering samt att verksamheten tagit fram en omvärldsanalys om elektrifiering i världen, vilken ska vara till hjälp för mindre företag. Som ett komplement till omvärldsanalysen kommer Electrification HUB erbjuda webinarier och individuella möten för att berätta hur företag kan använda analysen. Vidare informerar han bland annat om hur Electrification HUB arbetar med kompetensförsörjning och attraktion, och tar bland annat upp en kampanj för att bygga varumärke av regionen och få talanger och elkraftingenjörer att flytta till länet. Avslutningsvis välkomnar Mikael Hjorth nämnden att delta vid något av Electrification HUB:s månadsmöten.

• Infrastruktur

Erik Johansson inleder med att kort gå igenom planeringsprocessen för den långsiktiga infrastrukturplaneringen, vilken omfattar nationella stamvägnätet, statliga järnvägar, sjöfart och luftfart. Han berättar att regeringen givit Trafikverket i uppdrag att ta fram ett inriktningsunderlag för planperioden 2026-2037, att syftet är att ge regeringen ett underlag inför kommande infrastrukturproposition samt ge en övergripande vägledning för prioriteringar. Fokus ska ligga på systemnivå och funktioner, och inte på objekt. Vidare går han igenom

2024-01-23

t o m sid 8

processen för nationell plan och vilka påverkansmöjligheter som finns. Han berättar att Region Västmanland är remissinstans för inriktningsunderlaget och går igenom tidplanen för remissvaret som ska vara Regeringskansliet tillhanda senast den 15 april 2024. Remissvaret kommer att behandlas vid regionala utvecklingsnämndens kommande sammanträde den 13 mars i år.

Siv Living presenterar inriktningsunderlaget i korthet och lyfter bland annat behov av underhåll, effektivitet och nytt signalsystem. Hon informerar hur tjänstepersoner hittills har arbetat med framtagande av ett remissvar och berättar vad de tycker om innehållet och vad de vill trycka på i remissvaret. Hon går igenom ramfördelningen och berättar bland annat att det krävs minst 15 procent högre planram för att kunna upprätthålla funktionalitet, återta visst eftersatt underhåll och genomföra namngivna investeringar i nuvarande plan.

Vidare presenterar Siv Living kort arbetet med Länsplan 2026-2037 och berättar att kommunerna under våren 2024 ombeds att inkomma med skriftliga inspel, så som behov och specifika frågeställningar. Hon avslutar med att informera om statusen på arbetet med regional och storregional systemanalys.

Nämnden undrar vilka möjligheter kommunerna i länet har att påverka inriktningsunderlaget samt tar upp utmaningar med kompetensförsörjning och underhållsarbete.

- Västmanlands Teater

Jesper Brandberg inleder med att presentera och berätta om kommunalförbundet Västmanlands Teater.

Nicklas Hjulström fortsätter med att berätta att Västmanlands Teaters verksamhet bland annat utgår ifrån den regionala kulturplanen samt lyfter kommunalförbundets uppgift, vilket bland annat är att producera, arrangera och stödja teaterverksamhet i Västmanlands län samt främja barn och ungas rätt till kultur. Han går igenom Västmanlands Teaters vision och lyfter publiken i centrum och de värdeord som Västmanlands Teater arbetar utifrån. Vidare berättar han att kommunalförbundet arbetat hårt för att upprätthålla teater för Västmanlands invånare och går igenom vilka föreställningar som har visats år 2023.

Han informerar om Västmanlands Teaters organisatoriska och ekonomiska förutsättningar samt visar en strategisk budget för 2024 och lyfter olika scenarier. Han berättar om verksamheten 2024 och presenterar bland annat Västmanlands Teaters program, arbetet med att ha en budget i balans samt en treårig satsning på barn och unga. Västmanlands teater har ett samarbete med tre av länets kommuner och kommer att besöka skolor i länet. Turnén inleds på Vallaskolan i Sala. Han avslutar med att ta upp att Västmanlands Teater är en skörare organisation under 2024 men lyfter tilltron till framtida repertoar med fortsatt hög kvalitet och goda publiksiffror.

Nämnden frågar bland annat om aktuell teaterbyggnad samt eventuellt behov av utveckling av byggnaden.

2024-01-23

t o m sid 8

- **Mälarenergi och Effektforum**

Ove Fredriksson hälsar nämnden välkommen till Mälarenergi och presenterar Mälarenergis vision. Han informerar kort om Mälarenergis sju verksamheter: elnät, vattenkraft, vatten och avlopp, laddinfrastruktur, elhandel, fiber och kraftvärme. Han fortsätter med att berätta om arbetet med och resan mot att nå nettonoll utsläpp av fossil koldioxid i alla led, "Resan mot noll". Han berättar att klimatpåverkan delas in i tre områden, Scope 1-3 samt att Mälarenergi arbetar med alla olika områden. Mest aktuellt just nu är Scope 1 som handlar om direkt tillförda utsläpp från den egna verksamheten.

Nämnden diskuterar bland annat hantering av plastavfall nu och i framtiden, energilagring, kompetensförsörjning samt säkerhetsarbete.

Ove Fredriksson presenterar Effektforum som är ett samverkansforum i Västmanland. Han redogör för bakgrund och berättar att olika aktörer samverkar för att tillsammans arbeta för att säkerställa förutsättningar för en robust energiförsörjning som möjliggör etableringar, näringslivsutveckling och tillväxt i samverkan med miljö- och klimatmål. Vidare går han igenom statusen i pågående elnätsprojekt och tar bland annat upp Västeråspaketet och visar hur processen för att bygga ser ut.

Simon Bölling fortsätter med att presentera utdrag ur den utvärdering avseende Effektforum som gjordes hösten 2023. Vidare berättar han om det övergripande syftet med Effektforum Västmanland och tar bland annat upp samverkan inom: tillståndshantering, effektsituation och påverkan. Han går igenom struktur och ramar för arbetet framöver samt lyfter vikten av att nyttja de forum som finns. Avslutningsvis går han igenom det arbete som görs i länet och lyfter bland annat arbete i Arboga samt effektbehov på Finnsletten Västerås.

Nämnden tar bland annat upp hur effektsituationen ser ut i länets kommuner samt olika samrådsprocesser.

§ 6 Årsredovisning 2023 för Regionala utvecklingsförvaltningen

RUF230038

Ärendet i korthet

Årsredovisning 2023 redovisas. Förvaltningens resultat uppgår till +1,0 mnkr.

Hållbarhet

Miljöperspektiv

Ärendet bedöms inte medföra några miljökonsekvenser.

Prövning av barnens bästa

Ärendet bedöms inte medföra en prövning av barnens bästa.

Invånarperspektiv

Ärendet bedöms inte medföra några konsekvenser för invånare.

Christer Alzén informerar om årsredovisning 2023. Han presenterar årets resultat och ett urval av vad förvaltningen har arbetat med under året. Han tar bland annat upp uppdateringen av den regionala utvecklingsstrategin, Afrikanska svinpesten, Kraftsamling för ökad upplevd hälsa samt företagsklimat och etableringar. Han

2024-01-23

t o m sid 8

informerar även att de medel som beviljats från regionstyrelsen för mobilitetsstöd inte kommer att nyttjas.

Vidare presenterar han åtgärder som förvaltningen vidtar i arbetet för att sänka kostnadsökningstakten i Region Västmanland. Åtgärderna avser minskade köp av konsulttjänster, minskning av resor och konferenser samt åtgärder gällande tjänster i förvaltningen. Punkterna redovisas till regionstyrelsen 2024-01-30. Avslutningsvis tar han upp utmaningar för det närmaste året samt utmaningar på längre sikt.

Nämnden lyfter vissa svårigheter med att mäta, följa upp och tolka indikatorerna i årsredovisningen. En eventuell fördjupning av systemet och kunskapshöjande genomgång diskuteras och presidiet får i uppgift att diskutera behovet vidare.

Beslut

1. Regionala utvecklingsförvaltningens årsredovisning 2023 godkänns.
2. De i årsredovisningen redovisade åtgärderna för att sänka kostnadsökningstakten i Region Västmanland redovisas till regionstyrelsen vid sammanträdet 2024-01-30.

Protokollsanteckning

Bilaga 1

Karolina Myllergård, Marino Wallsten, Angelica Stigenberg och Malin Kauranen, alla (S), Magnus Ekblad (C) samt Felicia Granath (V) lämnar protokollsanteckning enligt bilaga.

§ 7 Östra Mellansveriges (ÖMS) positionsdokument avseende EU:s framtida sammanhållningspolitik post 2027

RUF230366

Ärendet i korthet

EU:s regionalpolitik (sammanhållningspolitiken) står inför stora förändringar inför nästa budget- och programperiod efter 2027. Det råder stor ovisshet om regional nivå kommer att få inflytande över och tillgång till EU:s struktur- och investeringsfonder på samma sätt som i nuvarande programperiod. Utvecklingen pekar mot att tillgängliga EU-medel kommer att bli mer centraliserade och reducerade. Det skulle leda till minskade möjligheter för regional nivå att skräddarsy program anpassade efter Region Västmanlands behov och utmaningar, samt genomföra investeringar i insatser som skapar jobb, tillväxt, grön och digital omställning.

Positionsdocumentet utgör Östra Mellansveriges samlade ståndpunkter när det gäller nuvarande programperiod och utformningen av den framtida sammanhållningspolitiken efter år 2027. Positionen har arbetats fram i bred förankring med ÖMS:s program- och beredningsgrupper för ERUF och ESF+, ÖMS ledningsgrupp samt ÖMS politiska styrgrupp, och har antagits politiskt i samtliga fem län. Positionen är ÖMS:s inspel i dialogen och påverkansarbetet gentemot nationell nivå och EU-nivå. Positionen kommer också att användas som ett inspel till de positioner som utarbetas av ÖMS:s olika europeiska nätverk.

Tydligt strategiskt ramverk och politiska mål, ÖMS anser att EU-kommissionen bör inrätta ett strategiskt ramverk som tydligt beskriver de långsiktiga mål vilka sammanhållningspolitiken styrs av.

2024-01-23

t o m sid 8

Ökat regionalt inflytande, det regionala inflytandet över sammanhållningspolitikens fonder och program måste garanteras och partnerskapsprincipen och flernivåstyret måste upprätthållas.

Balanserat fokus på industri och EU:s globala konkurrenskraft, insatser riktade mot industrin och för tillverkning av strategisk viktig teknik måste skraddarsys och genomföras utifrån de unika regionala och lokala utmaningar och förutsättningar som råder.

Långsiktighet som grundfundament för sammanhållningspolitiken, sammanhållningspolitiken syftar till att genomföra långsiktiga investeringar som skapar strukturförändring. Budgeterade sammanhållningspolitiska medel bör inte ses som en reserv för krissituationer.

En sammanhållningspolitik för alla EU:s regioner, samtliga regioner (både mindre utvecklade regioner, övergångsregioner och mer utvecklade regioner) ska även fortsättningsvis omfattas av sammanhållningspolitiken för att kunna åstadkomma en territoriell sammanhållning inom EU.

Ökade synergier mellan sammanhållningspolitiken och EU:s forskning- och innovationspolitik, ÖMS vill lyfta möjligheterna till samfinansiering mellan olika fonder och program som en viktig förutsättning för att skapa synergier mellan exempelvis ERUF och Horisont Europa.

Vikten av regional förankring i genomförandet av Interreg-programmen, den regionala förankringen inom Interreg-programmen är en framgångsfaktor. Nuvarande struktur med nationella kontaktpunkter, regional nivåns medverkan i Övervakningskommitté och nationell subkommitté bör också bibehållas i nästa programperiod.

Beslut

1. Regionala utvecklingsnämnden ställer sig bakom Östra Mellansveriges (ÖMS) positionsdokument avseende EU:s framtida sammanhållningspolitik efter år 2027.

§ 8 Fördelning av statsbidrag inom kultursamverkansmodellen

RUF240021

Region Västmanland fördelar statsbidraget med 0,9 % uppräknings till samtliga verksamheter som ingår i kultursamverkansmodellen.

Beslut

1. Förslag till fördelning av det statliga bidraget inom ramen för kultursamverkansmodellen godkänns.

§ 9 Återrapportering av villkorsbeslut 2023

RUF230243

Ärendet i korthet

Tillväxtverket har regeringens uppdrag att årligen följa upp det regionala utvecklingsarbetet. Genom återrapporteringen synliggörs samtliga regionernas arbete och utgör en del av regeringens styrning av politikområdet och redovisning till riksdagen.

2024-01-23

t o m sid 8

Samtliga regionerna och Gotlands kommun ska följa upp, utvärdera och årligen redovisa resultaten av det regionala utvecklingsarbetet.

I villkorsbeslutet framgår att regionen utifrån lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar samt förordningen (2017:583) om regionalt tillväxtarbete ska samverka med kommuner, länsstyrelsen och övriga berörda statliga myndigheter. Regionen ska därtill samråda med företrädare för berörda organisationer, till exempel det civila samhällets organisationer, och näringsliv.

Insatserna kan vara helt eller delvis finansierade med anslag 1:1 Regionala utvecklingsåtgärder men även insatser med annan finansiering kan redovisas.

Samtliga insatser regionen beskriver i rapporten ska vara sådana som har initierats eller genomförts under 2023.

Beslut

1. Informationen noteras.

§ 10 Delegationsbeslut och anmälningsärenden

- a) Protokoll delegationsbeslut regionala utvecklingsnämndens presidium 2023-12-18 Ibn Rushd studieförbund (RUF230080)
- b) Revisionsrapport Nyckeltalsanalys (RV231094)
- c) Protokollsutdrag § 235 RS 2023-11-21 Kostnadstäckning för mobilitetskostnader (RUF230270)
- d) Brev till TRV Trädsäkring längs Bergslagspendeln (RUF230349)
- e) Skrivelse Framtidens myggbekämpning (RUF230356)
- f) Remiss av Kultursamhället – utvecklad samverkan mellan stat, region och kommun (SOU 2023:58)(RUF230364) Remissvar behandlas vid kommande nämndsammanträde.
- g) Minnesanteckningar politikerforum 2023-12-01 (RUF240011)
- h) Remiss Trafikverkets inriktningsunderlag för infrastrukturplaneringen för perioden 2026-2037 (RUF240012). Remissvar behandlas vid kommande nämndsammanträde.

Under behandlingen av punkten diskuterar nämnden distribution av handlingar gällande delegeringsbeslut.

Beslut

1. Informationen noteras.

§ 11 Övriga frågor

Magnus Ekblad (C) ställer en fråga om statusen på Region Västmanlands ansökan om att få bli försöksregion för gårdsförsäljning av alkoholhaltiga drycker. Jenny Landernäs (M) meddelar att Region Västmanland fått information om att socialdepartementet avser att återkomma med svar vid ett senare tillfälle.

2024-01-23

t o m sid 8

§ 12 Nämndinitiativ: Skapa verktyg för att minska sårbarheten och utveckla en trygg livsmedelsförsörjning

Bilaga 2 Magnus Ekblad (C) lämnar nämndinitiativ med förslag om att skapa verktyg för att minska sårbarheten och utveckla en trygg livsmedelsförsörjning enligt bilaga.

Beslut

1. Förvaltningsdirektören får i uppdrag att bereda frågan och återkomma med förslag till vidare hantering.

Vid protokollet

Elin Hellström, mötessekreterare

Justerat 2024-02-05

Jenny Landernäs
Ordförande

Sven Fallgren
Justerare

Att justeringen tillkännagivits på regionens anslagstavla
2024-02-06 intygas:

Elin Hellström